

Oqaasiliortut ataatsimiinnerat

**Tallimannq. decembarip 9-anni 2011, nal. 13.00 Oqaasileriffiup
ataatsimiittarfiani.**

Peqataasut: *Carl Chr. Olsen, Stephen Heilmann, Eva Møller Thomassen, Lotte Holm aamma Katti Frederiksen.*

Allatsi: *Katti Frederiksen*

Oqaluuserisassatut siunnersuutit:

1. Tikilluaqqusineq aamma ilisimatitsissutit
Siulittaasoq tikilluaqqusilluni ilisimatitsivoq Ekspertgruppen Nordens Sprogrådimi novembarimi ataatsimiissimallutik, aamma Nordisk Sprogkonventionip nutarsarnerani aappaagu marsimi ataatsimiinnerup kingorna Nordisk Ministerrådimut saqqummiunneqarluni naammassineqarluni suliarineqarnissaa ilimasaarutigaa. Nutarsaanermi oqallisigineqarluni apeqquserneqartoq tassaavoq konventioni sorleq, 1981-imeersoq imaluunniit 1996-imeersoq, iluarsaanniarneqarnersoq, aammalu ajornartorsiutit ilagalugu nunat tamarmik akuerisisimaneraat takuneqarsinnaangimmat.

Avannaamioqatigiinni oqaatsit pillugit inissisimanermi SH-ip soqutigaa Saamit sumiorpaluutitik pillugit qanoq suleriaaseqarnerat paasisaqarfigissallugu, CCO-llu ilisimatitsissutigaa Fælles Samisk Sprogrådeqartut.

Borgelig ombudeqarneq pillugu oqallinneqarpoq, isumaqatigiissutigineqarlunilu ilaasortat ilaasa sulinerisa allanngorartarnerat pissutigalugu siumoortumik suliffiusussat nalunaarsorsimaffiat Oqaasileriffimmut nalunaarutigineqartassasut.

2. Kingullermik ataatsimiinnermit **imaqarniliap akuerineqarnera** Imaqarniliaq novembarimeersoq akuerineqarpoq, naqinnerliukkallu aaqinneqarlutik.
3. Tunumiutut allattarnissaq
Oqaasiliortut ataatsimiinnissaannut Tunumiutullu allattarnissamut aalajangersaanissamut najoqqutassamik siulittaasoq allagaqarsimavoq. Taakkua inatsisit tunngavigalugit aalajangersakkanik imaqarput; ilaatigut oqaatsit pillugit inatsit 2010-meersoq, allattaaseq pillugu inatsit 1973-imeersoq, taakkunungalu attuumassutillit aalajangersakkat allat, soorlu Oqaasiliortuni Nunat Inuillu aqqini sulinerimi malittarisassat il.il.

LH aperaaq franskit Tunumiut oqaasii pillugit allattartut nalunaarsuinerminni allattaaseq atugaat akuerisaanersut, ass. Tunumiit oraasiat.

CCO nassuiaavoq Tunumiut oqaasii pillugit ilisimatuutut allattartut, soorlu Michael Fortescue, Louis-Jacques Dorais aamma Robbe Pierre nalunaarsuilernerminni Oqaasiliortut aqqutigalugit isumaqatigiissuteqartarsimapput, tassanilu kalaallisut allannermi inatsit

malitassat tunngavigneqartarsimasut.

KF-ip naqinnerit 't'-p aamma 'd'-p atuuffii pillugit nassuiaateqalaarpoq ilaatigut aamma oqaatigalugu naqinnerit 't' 'd'-lu aamma danskisut assigiinngitsunik atuuffeqarlutillu taagorneqartartut, ass. Danmark, mad, stâr, datter, taske il.il. Aamma oqaatigaa Ilisimatusarfimmiut Tunumiutut allannerminni fonemi naqinnertut atuunnartarsimagaat, assersuutigalugu soorlu Tunumiutut ima allallugu coortu.

LH nassuiaavoq Tunumi nunat aqqinik suliaqarnermini periuseq qanoq ittoq atorsimanerlugu, aammalu qanoq oqaatigineqartarnera paatsuugassaajunnaarsikkumallugu naqinneq 'd' atortarsimallugu.

Assersuutit makku taakkartorpai:

Tiniteqilaaq ima allassimallugu Diilerilaar

Sermiligaaq ima allassimallugu Tsermilingaar

Kangikajik ima allassimallugu Kangigai, tassa qanoq oqaatigineqartarneri malillugit, sapinngisarli tamaat aamma allattaatsip inatsisai

Oqaasileriffimmit suliakkiunneqartut malillugit allanniartarsimalluni.

Tamanit isumaqatigiissutaavoq Tunumiutut allannermi systemimik pisariaqartitsisoqartoq, pingaartumik aamma ulluinnarni oqaatsinik atuisut kitaamiutut allattaatsimik sungiussisimasut paatsuugassaannngitsumik malitassaqaarnissaat eqqarsaatigalugit, taakkununga assersuutissaalluarluni

kitaamiusut 'tissinarpoq', allattaatsimi inatsit malillugu Tunumiutut ima allanneqarsimasup 'titsiarpoq'-p ima oqaatigineqarnissaa ditsiarpoq*.

Tunumiutut nipi alla allattaatsimiinngitsoq aamma assersuutigineqarpoq, tassalu Tunumiutut uangamik oqartarnerannit nipi 'uarnga' = /uaŋa/.

CCO isumaqarpoq naaperiaasoqarsinnaasoq, taammaattumillu aalajangiunneqarpoq LH-p nunat aqqinik suliaqarnermini suliai casetut atorlugit systemi qanoq ittoq atorneqassasoq nalilersuinikkut paasiniarneqassasoq, taakkualu tunngavigalugit suna isumaqatigiissutigineqarsinnaanersoq anguniarneqassasoq Oqaasiliortunullu saqqummiunneqarluni.

4. Tina Parsimit saaffiginnissutit (ordlisti)

Suliat bilagit naammassineqartut quppernerni kingullerni takuneqarsinnaapput.

5. IKINN-imit saaffiginnissut

Saaffiginnissummi matumani taaguutit sorliit atorneqarnissaannik aalajangeeqqusinermi Oqaasiliortut siunniussaak ukuupput:

- Efterværn – Ikiueqqissinnaanermut upalungaarsimaneq
- Personlig rådgiver – Inummuk siunnersorti
- Professionel familiepleje – Ilaqutariit immikkut piumasaaqatitalimmik paarsaqartartut

6. misaqqarnaq (stribet havkat)

Sumiluunniit taaguutit atorneqartut ilaatigut assigiissinnaasaraluarlutik taamaattoq isumaat assigiittuaannangillat. Matumani aamma

taamaattoqarpoq. Nuummi eqalukkamik taasaraat aamma allat taasarpaat qeeraasaq. Uumasup matumani pineqartup sumiiffiit apeqqutaallutik assigiinngitsumik taagorneqarnera paasinarpoq, taamaattumik Oqaasiliortut oqarsinnaanngillat taaguut sorleq matumani eqqornerunersoq.

7. undervisningsassistent
saaffiginnittut nammineerluni siunnersuutaa akuerineqarpoq:
atuartitsinermi ikiorti
8. materialisering
Timitaliineq tamatigut tigussaasunngortitsisannngimmat materialiseringip kalaallisut taaguutaa imaassaaq: **tigussaasunngortitsineq**
9. januaarip aappaani imalt. aamma aappaanni?
Ulloq aalajangersimasooq (1.januar) pineqarpat eqqortoq tassaassaaq marlunnik 'n'-italik, tassa ataasiinnarmik 'n'-itaqarpat paatsuungasoqartoqarsinnaalissaaq qaammatip aallartilaaarnera (aalajangersimasumik ulluligaanngitsoq) pineqarnersoq, tassa januaarip aallartisimalaaarnera pineqarnersoq.
10. sundhedsplejeassistent
Taaguut taanna pigilerneqartarpoq sundhedsassistentioreerluni ilinniaqqinnermi naammassinninnermi, tassa sundhedaplejespecialiering, kalaallisut **peqqissaasutut suliaqarnermi ilinniaqqinneq.**
Sundhedsplejeassistent imaalerpoq - **peqqissaasutut suliaqarnermi sullissisoq**
11. fradragip kalaallisuunngortinneqarsimanerani naqqiut uani akileraarutit pineqarpata (skattefradrag) kalaallisut taaguutaa imaalissaaq **akileraarutissanut ilanngaaitit**, tamanna atugaareermat aamma nittartakkatsinni aaqqinneqassaaq.
12. vippestol - **qivimiusaarfik**
13. energidrik – **eqiiallassaat**
14. suiaqatigiit imalt.suiaaqatigiit?
naqinnerliukkat nittartakkamiittut imaqarnilianiittullu aaqqinneqassapput, imaalerlutik: **suiaqatigiit, suiaqatigiittut, suiaqatiminnik il.il.**
15. hvidvask af udbytte - **pissarsianik malunnarunnaarsaaneq**
16. PKU-p kalaallisuunngortinneqarnissaa – Ilinniagaqanngitsunik piginnaanngorsaanermik suliniut, naalisarnera **IPS**
17. Pisiniarfiit piseqqusaarutiminni oqaatsit atugaat
- kinguartinneqarpoq -
18. kigutunut taaguut 'flader' kalaallisut '
aalajangiunneqarpoq taaguut kigutip **iigaanik** taagorneqassasoq, atuisus-sallu namminneerlutik iigaata sorlermut samminera nassuiaasiinnartassagaat.

Inussiarnersumik inuulluaqqusilluta

Carl Chr. Olsen

Siulittaasoq

Katti Frederiksen

Allatsi

Terminologiliste**Danish**

advarselsslampe
 afdeling under stiftelse
 afdække
 afdækning
 bestikkelse
 (både aktiv og passiv bestik-
 kelse)
 etik
 etisk beredskab
 forretningsetik

 etiske retningslin-
 jer/adfærdskodeks
 gennemsigtighed (åbenhed)
 global

 habilitet (uafhængighed)

 inhabilitet

 implementere
 kompetencer
 korruption

 korruptionsniveau

 anti-korruption

 anti-korruptionsprogram

 misbrug af betroet magt til
 egen vinding
 national vurdering af det eti-
 ske beredskab

 nepotisme
 rapportere
 ressourceforbandelse

 smøring
 udbud
 offentligt udbud

Kalaallisut

mianersoqqussut
 immikkoortoq pilersinniagaq
 qulaajarpaa
 qulaajaaneq
 akiliilluni peqquserlutsitsineq,
 akilersilluni peqquserlunneq

 ileqqorissaarneq
 ileqqorlunnaveersaarutissat
 ingerlatsinermi ileqqorissaar-
 neq
 ileqqorissaarnermut najoqqu-
 tassat
 ammasumik periuseqarneq
 nunarsuarmut tamarmut si-
 aruarsimasoq
 suliamut akuusinnaaneq,
 attuumassuteqannginneq
 suliamut akuusinnaanngin-
 neq, attuumassuteqarpallaar-
 neq
 atortuulersitsineq
 piginnaanerit
 peqquserlulluni iluanaarnia-
 rneq
 peqquserlulluni iluanaarniar-
 nerup annertussusia
 peqquserlulluni iluanaarniar-
 nerup akiorniarnera
 peqquserlulluni iluanaarniart-
 arneq akiorniarlugu ingerlataq

 pissarsiaqaatiginarlugu pis-
 saanermik atornerluineq
 inuiaqatigiinni ileqqorlunna-
 veersaarutit nalilersorneqart-
 arnerat
 qanitanik salliutitsineq
 nalunaarusiorneq
 isumalluutit atorlugit erloqisit-
 sineq
 akiliilluni aqilisaaneq
 neqeroorut
 tamanut ammasumik neqer-

English

Red flag
 chapter in formation
 uncover

 bribery
 (both active and pas-
 sive bribery)
 ethics
 integrity system
 business ethics

 code of conduct

 transparency
 global

 (legal) capacity

 legal disability

 implement
 competencies
 corruption

 level of corruption

 anti-corruption

 anti-corruption pro-
 gram

 abuse of entrusted
 power for private gain.
 national integrity sy-
 stem assessment

 nepotism
 report
 resource curse

 facilitation payments
 procurement
 open procurement pro-

udbud af offentlige kontrakter	oorutit	cedure
udbudsregler	pisortat neqeroorutaat	public procurement
vagthund	neqerooriaatsimik malitassiat	procurement rules
whistle blower	pisunik malinnaasoq	watch dog
	oqajamaaq	whistle blower